

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK Polityczny, Społeczny, Ekonomiczny i Literacki
GOSPODARSTWA I WYCHOWANIA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM * Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:
 w miastach i sąsiedztwie 1/2 zł
 w odległości 1/3 zł
 w odległości 1/2 zł
 w odległości 3/4 zł
 w odległości 1 zł

CENA OGŁOSZENI:
 Za jeden wiersz (10 znaków) na pierwszej stronie 30 kop. (10 wierszy 300 kop.)
 Na drugiej stronie 20 kop. (10 wierszy 200 kop.)
 Na trzeciej stronie 15 kop. (10 wierszy 150 kop.)
 Na czwartej stronie 10 kop. (10 wierszy 100 kop.)
 Na piątej stronie 5 kop. (10 wierszy 50 kop.)
 Na szóstej stronie 3 kop. (10 wierszy 30 kop.)
 Na siódmej stronie 2 kop. (10 wierszy 20 kop.)
 Na ósmej stronie 1 kop. (10 wierszy 10 kop.)
 Na dziewiątej stronie 1 kop. (10 wierszy 10 kop.)
 Na dziesiątej stronie 1 kop. (10 wierszy 10 kop.)

Reprezentantem „Gonia Częstochowskiego” w Zagłębiu Dąbrowskim jest p. **Teofil Stańczyk**, ul. Towarowa Nr. 5.
 Reprezentantem „Gonia Częstochowskiego” na Zakrzewiu objęta księgarnią p. **Z. Hubicki**.
 Prenumerata i sprzedaż „Gonia Częstochowskiego” w Dąbrowie p. **Jan Dziekan**, ulica Dębinki przy ul. D. Z. W. W. dom Szpigelmans.
 Prenumeratę na „Gonia Częstochowskiego” ogłoszenia w Rakowie przyjmują **pan Leon Piotrowski**.

Czas wielki odnowić przedpłatę na rok 1909.

SKŁAD APTECZNY Egzystujący od 1882 roku. **Wysprzedaje** po cenie **zniżonej** **Wyroby perfumeryjne** krajowe i zagraniczne. — Wybór znaczny.

W teatrze miejscowym **Wielkie Świąteczne przedstawienie** z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedzielę i święta od 3 do 10 po poł.
 I. **Waż indyjski, połykający duże żywe zajace** (z natury); **Wyrzuty sumienia** (dramat); **Złe stosunki ze stróżem** (bardzo komiczne). Oddział II. **Czarna ręka; Bal maskowy** (w kolorach kom.). Oddział III. **Przemysł leśny w Danii** (z natury); **Tragedja w górach Szkocji; Modna choroba** (bar. komiczne).
 Program zmienia się w miarę czasu. — Ceny miejscowe: 1. miejsce 50 kop., 2. miejsce 40 kop., 3. miejsce 30 kop., 4. miejsce 20 kop. — Dzieci, uczniowie i żołnierze płać połowę. — Dyrektor **B. Zarzecki**.

PAX" TEATR KINEMATOGRAF
 Aleja II № 43.
Wielkie świąteczne PRZEDSTAWIENIA.
 Szczegóły w afiszach

Nowootworzony Zakład FOTOGRAFICZNY
WACŁAWA WESOŁOWSKIEGO
 w Częstochowie,
 Aleja I-ga № 26, róg Teatralnej.
 Zakład wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres fotografii, w nowym kierunku podług nowoczesnych wymagań, po cenach 1851 przystępnych. 10-3

SZKOŁA MUZYCZNA
 przyjmuje zapisy. Lekcje rozpoczęte.
 Wiadomość w kancelarii Szkoły, Aleja II № 42.

Jasnowidzenie jako środek dyagnozy.

Po Lwowie obiegły od dłuższego czasu pogłoski, że jeden z tamtejszych lekarzy, dr. P., przeprowadza dyagnozy choroby za pomocą medjów „jasnowidzących”. Sprawozdawca „Gazety Narodowej” otrzymał od d-ra P. potwierdzenie tych wiadomości.
 Jasnowidzenie—mówił dr. P.—odkryto niedawno jako jakąś cudowną zdolność widzenia z zamkniętymi oczami, nawskroś przez ciemne przedmioty, przegradzając oczy medjum od przedmiotu, który ogląda. Określenie jest o tyle niedokładne, że tu, o widzeniu, nie jest o tyle znaczenia, mowy niema, albowiem organ wzroku, przy jasnowidzeniu, nie włącza żadnej roli. Można ośpić medjum w ciemności, można przedmiot do oglądania umieścić gdziekolwiek, przed medjum, po za nim, w drugim pokoju, a ono z równą łatwością dostrzeże przedmiot, obejrzę go i opiszę.
 — Z doświadczeń—mówił dr. P. dalej—widzę się niewątpliwie wynikać, że obrazy w mózgu medjów tworzą najłatwiej przedmioty białe i niebieskie ciała, jak kryształy, magnesy itp. Przedmioty martwe, w ogólności, jeśli nie znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie istot żyjących, lub jeśli nie pozostawały z nimi w styczności, nie tworzą w mózgu medjów obra-

Zatwierdzona przez Urząd Lekarski.
Lecznica chorób zębów i jamy ustnej
MARJANA PUCHALSKIEGO
 II-ga Aleja № 26, róg Teatralnej (nad Apteką W-go Długosza).
 Operacje dentystryczne, leczenie, plombowanie i zęby sztuczne.
 Podług taksy.
 Porada 30 kop., wyjęcie zęba 50 kop.

Lekarz dentysta Grejniec
 przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 7 po południu.
 I Aleja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

Interwencja w Persji.

Rząd rosyjski przystąpił do czynnej polityki w Persji. Dnia 30 grudnia odbyła się pod przewodnictwem Studypina i przy udziale usły-

pującego posła w Teheranie, Hartwiga, nadzwyczajna narada, mająca oznaczać środki i formę rosyjskiej interwencji w północy szacha. Interwencja ma być podjęta w porozumieniu z Anglią i ujęta będzie, według doniesienia dzienników londyńskich, w formie programu reform finansowych i administracyjnych.

Przedewszystkiem szach ma być zmuszony do zaniechania samodzielnego w papieraniu podatków i ustanowienia prawidłowego budżetu. Reformy, jak się domyślają dzienniki niemieckie, nie dadzą się przeprowadzić i utrzymać bez wywarcia naciąganej presji, wobec środków podjętych dla ochrony interesów rosyjskich w prowincji Asserbeidżan nie da się u nikąd środków wojskowych, a może nawet i interwencji w wewnętrzne stosunki Persji.

Kilka lat temu tego rodzaju postanowienia wywołałyby niechybnie prawdziwą burzę w Anglii, która odczuwała wszelkie rozszerzenie się wpływu rosyjskiego w kierunku południowo-wschodnim, jako groźbę dla angielskiego panowania w Indiach. Dnia 31 sierpnia 1907 za warty jednak ustąpił przez Lwolskiego i ambasadora Anglii w Petersburgu Nicolsona amowa, dzieląca Persję na dwie stery interesów.

Rosja w myśl tej umowy uzyskała pod-

zów. Stwierdziłem, że medja nie widzą trupów. Ważnym jest zauważyć, że w ciemności istot żyjących medja widzą najlepiej nerwy i tkanki, położone w sąsiedztwie grubych i zdrowych pni nerwowych. Nerwy przerzuczone i całej okolicy zapoczątkowanej tyra nerwami nie widzą, lub określają jako miedze ciemne, albo czarne, stopniowo do białej, czy czarnego koloru, jest częściowo, lub całkowicie zmienionej.

— Tęby było co do faktycznej strony i wstąpi jasnowidzenia—ale proszę mi wytłumaczyć, w jaki sposób powstaje u medjów wrażenie obrazu przedmiotów?

— Hipotezę mamy dość dużo. Najbardziej racjonalnie zdają się być te, które oparto na odkryciu dr. Blondlota i na wynikach prac Reichenbacha. Dr. Blondlot stwierdził za pomocą ekranów fosforyzujących, że istoty żyjące, a głównie ich nerwy, wysyłają szczególny rodzaj promieni, które nazywał promieniami N. Reichenbach stwierdził tysiącami doświadczeń, robionych z pedantyczną skrupulatnością, że istoty żyjące, kryształy, magnesy i wiele innych przedmiotów, mogą w absolutnej ciemności być widziane przez osoby szczególnie wrażliwe, dzięki jakimś emanacjom świetlnym, które wydzielały ze siebie. Ku niemu zdumieniu przedkoniał się, że osoby wrażliwe widzą te emanacje także z zamkniętymi oczami. Z doświadczeń owych wysnuł Reichenbach hipotezę „odu”, którą z razu wysłano, jako wytwór fantazji, a która dziś, po odkryciu zja-

wisk radioaktywnych, zaczyna być traktowaną poważnie przez uczonych francuzów. Bez względu na teorię „odu”, przyjmując obecnie za fakt, że wiele przedmiotów, a w pierwszym rzędzie istot żyjących, wydzielają ze siebie coś, co może być przez osoby szczególnie wrażliwe odczuwane, jako obraz świetlny, co może oswiecać przedmioty otaczające, przetrwać i pozostawić na nich świetlne ślady. Ile mają wspólnego zjawiska odkryte przez Blondlota, a zjawiska, opisano przez Reichenbacha, dotąd stanowczo nie rozstrzygnięto. Stwierdzono tylko, że między niemi, a jasnowidzeniem zachodzi ścisły związek i że one posiadają moc, jeżeli nie do zupełnego wytlumaczenia, to przynajmniej do zrozumienia, że jasnowidzenie, nie jest niczem cudownem.

Gdy procesy fizjologiczne—zakochał dr. P.—związane z powstawaniem obrazów w mózgu medjów zostaną dokładnie zbadane, wtedy uda się z pewnością zbudować zadowalającą teorię jasnowidzenia.

Kozmowa ta wzbudziła wielkie zainteresowanie, lecz zaraz po niej przyszła wiadomość, przyniesiona przez „Kurjer Lwowski”, iż jasnowidzeniem w dygnozach d-ra P. zainteresowała się energicznie Isba lekarska. Miłośniczka Isba wdrożyła przeciw d-rowi P. dochodzenie dyscyplinarne i zaprosiła do rozprawy lekarzy d-rów Halbana i Frisza, aby orzekli—jak pisze „Kurjer”—czy praktyki d-ra P. mają podstawę naukową, czy też są szarlatanerią.

RYDZEWSKI i S-ka
 Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Niema zimnych i wilgotnych mieszkań jeśli obsadzić w piecach **Ogrzewacze „WULKAN”** oszczędza 50% opału, stałe na składzi

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Malarski i Proszowski w Częstochowie, Kruszyński

swoj wpływ terytorjum rozciągające się od afgańsko persko-rosyjskiej granic aż do Kasir-Szirik. Oba państwa poręczyły przytem zwierzchnicze prawa perskiego rządu z ograniczeniami na wypadek niepunktualności ze strony tych banków perskich, które otrzymały pożyczki.

Wkrótce po ogłoszeniu umowy zarówno Rosja jak Anglja oświadczyły, że umowa opiera się tylko na tem przypuszczeniu, że w Persji panuje stały polityczny i społeczny porządek. Olóż ten stały porządek zakłócony jest głównie przez to, że szlach w opozycie przeciw życzeniom ludu znajduje silne poparcie w komendencie gwardji kozaków, pułkownikowi rosyjskiemu Laehowie, który stoi po stronie reakcji i umożliwił szachowi rozpedzenie parlamentu siłą zbrojną.

Wskutek działalności Lachowa właśnie w prowincji Aserbeidżan utwierdził się ruch rewolucyjny i wzmocił zwłaszcza po zniesieniu konstytucji w dniu 23 listopada. Sattar-Chan zadawał wojskom szacha klęskę po klęsce, a ludność Meszedu, Ashabadu, Talisza i Reszdu domaga się gwałtownie ponownego nadania konstytucji. Bezstronni rosyjscy świadkowie stwierdzają, że wojsko Sattar-Chana utrzymuje w całym zajętem przez siebie terytorjum względny porządek, podczas gdy wojska szacha plądrują i dopuszczają się gwałtów.

Bezpośrednim dla Rosji powodem działania stała się być może wiadomość, która nadeszła do Petersburga 29 b. m. o zamachu na szacha. Rewolucjonści wtargnęli do pracowni szacha i usiłowali go zamordować. Kozakom Lachowa udało się udaremnić morderstwo. W każdym razie mowa Izwolskiego wskazuje, że od kilku tygodni rząd nosił się już z zamiarem wystąpienia do interwencji, która wywołuje niepokój w Konstantynopolu i w Berlinie.

Wszystkim naszym czytelnikom i przyjaciółom, którzy w tak znacznej liczbie raczyli nadesłać „Gońcowi“, z okazji Nowego Roku, życzenia, składa serdeczne „Bóg zapłać“

REDAKCJA.

Na marginesie.

Konkurencja w handlu i przemyśle jest koniecznym czynnikiem ich rozwoju. Dla tej przyczyny jest ona nieunikniona, osoby zaś które badają na nią, twierdząc że podkopuje ich egzystencję ronia jedynie izy niemocy i niemowlęctwa. Ale konkurencja w handlu wówczas tylko staje się potrzebna, wówczas tylko sprzyja jego rozwojowi, gdy prowadzona jest uczciwie, t. j. gdy kupiec nie dąży do zniszczenia swojego konkurenta. bądź obniżeniem cen produktów, więc połączone z tem lichobą towaru bądź odmażaniem pracowników, bądź różnemi wręcz sztuczkami, których tak wiele posiada repertuar naszych niedzwochych słusieczeków kupieckich, — lecz gdy stara się dobrocią towaru, traktowaniem klienta, regularnością wykonania, przyciąga do siebie publiczność.

W ten sposób konkurencja rozumiana jest, niestety, przez niesłychanie szczerpłe grono przemysłowców. Natomiast w tej dziedzinie naszego życia ekonomicznego panuje wszachwaładnie smutna dewiza: „homo homini lupus“, i taki stan rzeczy odnoja się fatalnie na sytuacji ogólnej, osłabia naszą wytwórczość, sieje zamęt tam, gdzie powinien być ład i spokój, sprzyjające pracy i dobrobytu narodu.

Adarżają się jednak wyjątki, wyjątki, które należy faktycznie złotem głoskami zapisywać na ciennej tablicy naszych spraw codziennych, gdy przedsiębiorstwa identyczne nie tylko, że nie usiłują szkodzić sobie wzajemnie, lecz drogą wspólnego porozumienia dążą do utrzymania miłych stosunków sąsiedzkich.

Taki wypadek, taki niezmiernie pożądaný objaw w naszym życiu społecznym mamy właśnie do ze otowania. Oto podczas ubiegłych świąt Bożego Narodzenia nastąpiło nawiązanie stosunków towarzyskich między dwoma T-wami wzajemnego kredytu: członek zarządu I-go T-wa p. X. zaprosił na tradycyjny óptatek pracowników I i szefa I-go T-wa. Na wspólnej elepiej pogawędce spędzono mile czas — obiecując sobie w przyszłości zbierać się wspólnie i... żyć obok siebie po sąsiedzku.

Fakt ten obojętne widzowi mógłby się wydać białym i ruc nie mówiącym. Tak jednak nie jest. Zbliżenia takie podobne mają znaczenie w przyszłości głębokie, poważne, są one niesłychanie pożądanym objawem w naszych warunkach, stanowiąc most złoty pokoju i zgody, zawarty między konkurencją, obowiązującą strony zobopólnie do wzajemnych ustępstw, a przedewszystkiem do postępowania, opartego na przyzwolności kupieckiej i etyce.

Zyczyć należy, aby zbliżenie się rzeczonych dwóch Towarzystw finansowych stanowiło preudjum do zbliżenia się wzajemnych i współpracy sąsiedzkiego innych konkurujących z sobą przedsiębiorstw w naszym mieście, aby za jaśniała nad niemi gwiazda zgody i spokoju; wówczas tylko rywalizacja ich przyniesie społeczeństwu tylko pożytek i korzyści. *grof.*

Kronika miejska.

Zebrańie Związku katolickiego ogólnie, zwyczajnie, odbędzie się w uroczystych Trzech Króli o godz. 2zej po południu na sali robotników katolickich przy ulicy Krakowskiej № 13. Tamże będzie można zarazem zapisać się na członków i wnieść doroczną składkę członkowską. Wysokość składki rubel jeden. Na zebraniu zwykle komunikuje się zebranyim rzeczy ważniejsze z życia katolickiego tak krajowego, jak i zagranicznego oraz załatwia się sprawy bieżące.

Święcenie niedziel. Na zasadzie wzajemnej umowy zawartej przed dwoma laty, właściciele sklepów kolonialnych zamykali sklepy w dzień niedzielny; dając tym sposobem odpoczynek swoim pracownikom. Obecnie, jak nam donoszą, jeden z kupców wyłamał się od ogólnego świętowania i w ubiegłą niedzielę sklep otworzył, burząc na siebie pozostałych; którzy będą zmuszeni ze względu konkurencyjnych również sklepy otwierać, z krzywdą pracowników.

Ogół powinien włączyć w opiekę pokrzywdzonych pracowników, a sąd należy wydać o tym, którzy łamię solidarność.

Wizna dla kupców. Dowiadujemy się, że do Łodzi przybyć ma w tych dniach, może nawet już przybyła delegacja kupców tureckich celem nawiązania stosunków handlowych z Łodzią wobec bojkotu towarów austriackich. Delegacja zamieszkała ma w Grand hotelu.

Ołóż rzucamy myśl, aby nasi przemysłowcy wysłali od siebie delegata w tej sprawie do Łodzi, celem nakłonienia kupców tureckich do nawiązania stosunków handlowych z Częstochową.

Wyj śnienie. Niedawno w „Gońcu“ ukazała się zmianka, dotycząca nieświeżeniela klątek schodowych w domach tutejszych, zapalania ich zbyt późno i zbyt wczesnego gaszenia.

Wobec zapytywań lokatorów, jak opiewają odnośne przepisy policyjne w sprawie powyższej, zainteresowaliśmy kogo należy. W odpowiedzi nadesłano nam wyciąg z instrukcji dla stróżów Częstochowy, zatwierdzony przez gen.-gubernatora warszawskiego w roku 1900. Brzmi on jak następuje: „art X: stróż obowiązany jest z nastąpieniem zmroku zapalać latarnie i lampy na schodach i korytarzach w ustępiech i bramie. Oświelenie schodów i korytarzów trwa do godz. 12 w nocy, w pozostałych miejscach — do świtu.“

U nas w rzeczywistości stróże gaszą światło, kiedy im się podoba, wyjaśnienie więc to jest nader pożądane.

Negreczność. W przykrem położeniu znalazł się u nas musi osobnik, chcący zmienić na drobne pieniądź grabczy, chodzenie bowiem po sklepach z próbą o zmianę rzadko kończy się pomyślnie, w szczególności gdy taki nieborak nie ma zamiaru niczego kupić. A jednak to tylko forma grzeźności, która powinna być uwzględniana. Za granicą, gdzie kupcy są bardziej uprzejmi, w rzadkich wypadkach odmażają zmiany pieniędzy, a grzeźność ich posuwa się nawet do tego, że nie posiadając drobnych, posyłają po zmianę ich do innego sklepu zobowiązując tem klienta na przyszłość.

Tow. op. nad zwierzętami. Na skutek zażalenia członka sosenwieckiego oddziału Tow. op. nad zwierzętami p. Władysława Stuczynskiego, mieszkaniec osady Krzepice, Izbicki, wyrokiem sądziego pokoju i rewiru m. Częstochowy z dnia 3 stycznia b. r. skazany został za użycie do pracy chorego konia, na rubli 10 kary, ewentualnie 2 dni aresztu.

Opas. W gm. Miedzo i Ostrowy panuje epidemia ospy. Władze tutejsze wysłały za miejsce felczera powiat. p. Gorodeckiego, dla szczepienia ochronnej ospy mieszkańcom tamtejszym.

Kradzież. W domu № 63 przy ulicy św. Barbary niewykrył złodziej ukradłszy kłódkę skradł z chlewika kilka kur i gęsi, należących do St. Ryszczontka.

Deportacje. Wczoraj wysłano etapem z aresztu miejscowego, do więzienia piotrkowskiego oraz na zesłanie 89 osób.

Lekceważenie przepisów. Wczoraj w godzinach popołudniowych pewne towarzystwo wsiadło na ul. Teatralnej do sanek i poleciło wleźć się boczną alejką przeznaczoną dla pieszych, którzy letnią porą policja zabrania jeździć rowerzystom.

Nowość r. Wyszedł z druku autor p. t. „Rękopis wale salonowy, wydany kosztem księgi Wende i Ska w Warszawie. Utwór ten, który komponowany przez prof. L. Wawrzynowicza, oznacza się melodyjnością i fachowem opracowaniem muzycznym.

Odpowiedzi na listy. P a n u W. W. Pań Zeta w artykule „Na marginesie“ wystąpił jedynie w obronie „Gońca“, któremu panu L. Z. imputował stronność w zamieszaniu artykułów. Co się tyczy listu w „Głosie warszawskim“ pan Z. zarzucił w nim, między innymi Stow. Chrześcijańskiemu w Częstochowie nieporządku w ich rachunkach z pieniędzmi publicznymi. W obronie tych poważnych posłak zabierze prawdopodobnie głos Stowarzyszenie. Myśm jedynie poprzestali na obronie zdraźnionego niestusznie „Gońca“.

Z Sosnowca.

Teatr. Trupa p. Majdrowicza dnia 8 b. m. na wieczorowym przedstawieniu odegrała sztukę „Przywódzcę“ St. Krzywoszeńskiego. Artysty wywiązał się z zadania bardzo dobrze. Na uznanie zasługują p.p. Karbowski i Skąpski. Sztukę dzięki staraniom dyrektora Majdrowicza wystawiono bardzo efektownie. Sztuka będzie grana do piątku.

Mankietnicy. Sprawa kupna placu przez marjawitów nie jest załatwiona, i prawdopodobnie nie przedko zostanie ukończona z powodu czego mankietnicy Pogodycy są w obawie. Według pogłosek obywatela na Pogoni zobowiązali się piśmiennie placu nie sprzedawać. Opowiadają że o ile mankietnicy nie będą mieli placu, urządzią kaplicę w mieszkaniu u jednego z sekciarzy.

Kradzież. Przybyłej do Sosnowca pani B. Owczarkowej, pomiędzy Golonogiem a Żabkowicami skradziono złoty zegarek.

Do robotnika na Piaskach Walentego Białka zakradli się złodzieje, którzy zabrali różnych rzeczy na sumę rubli 50 i zbiegli.

Z kraja.

Morderstwa. W tartaku Aransona we wsi Borowiczkach pod Plockiem robotnik Stanisław Borowski, palający nienawistną do miejscowego stróża Jana Sikory, wystrzelił do niego z rewolweru, raniąc go niebezpiecznie. Kula przebiła szyję i wyszła przez usz. Borowskiego aresztowano.

Włościanin Wincenty Czech we wsi Kopina pod Radzynie, mszcząc się na sąsiadzie Grzegorze Bartychu za to, iż ten posiadał go o kradzież terfu, zadał mu kilka ran kłamiemieniem w głowę, od czego B. program zamarł. C. aresztowano.

Z Cesarstwa.

Literat na zesłaniu. Skazany ze spraw literackich na osiedlenie i utratę praw stanu M. Mamojów, który pisywał pod pseudonimem Rachmanowa, wysłany został — jak donosi „Głos Moskwy“ — etapem z więzienia samarskiego do gub. Irkuckiej.

Na żądanie policji. „Birżewyja Wiedomości“ donoszą iż ministerjum spraw wewnętrznych podał do wiadomości duchowieństwu wyznani obcych i religij, iż obowiązane jest stawać dla wykonania rozlicznych czynności duchownych, na pierwsze żądanie władz administracyjnych.

Zadne wymówki osób tych, iż nie otrzymali pozwolenia od swej bezpośredniej zwierzchności, nie będą uwzględniane.

Mnich Iljodor jest chory i korzysta z bezterminowego urlopu. Do czynności duchownych już prawdopodobnie nie powróci.

Wymówka. Minister spraw wewnętrznych uczynił wymówkę redaktorowi organu urzędowego zarządu orenburskiego duchowieństwa mahometanckiego „Mahamul“ za artykuły w sprawie szkolnej, pisane w duchu programu pastji muzulmańskiej.

Dobytek wojenny. Ministerjum wojny zakończyło przewozenie swego dobytku wojennego pozostałego po wojnie. Przewóz tego wszystkiego kosztował i mil. rb.

Kradzież domu. P. Rubinsztejn posiadał za rogatką Narwską (Petersburg) na zanku Ogorodnym pod № 51 dom drewniany i plac. D. i b. m. sprzedat on ten dom kupcowi Zacharewowi za 4000 rb. Jednak pojechali oni obejrzeć ten dom, jakież było ich zdziwienie gdy na miejscu domu znaleźli kupę gruzu. Zwrócone się do policji, która całe kawały ścian posażdowała rozkradzione u okolicznej biedoty. Wielu winowajców aresztowano.

Z zagranicy.

Telegraf bez drutu. Wynalazek Marconiego znajduje nowe zastosowanie. Pewien syndykat londyński rozpoczął układy z rządami wiela mocarstw, zaproponowawszy im połączenie poszczególnych wysp, oraz całych ich grup za pomocą telegrafa bez drutu.

Były premier ministrum związków australijskiego zgodził się na to, by wyspy na morzu Australijskimi zostały połączone z Australją i Nową Zelandją. Stolica wysp Fidżi, Suwa, ma

Sz. Szczawiński

w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogz. od 1878 r.

Poleca świeżo otrzymane:
Sliwki Francuskie suszone w pudełkach i na funry.
Sliwki Węgierskie i inne owoce suszone.
Pomarańcze po kop. 4 sztuka
Mandarynki „ „ 5 „ „
Cytryny „ „ 3 „ „
oraz wyborowe Bakalie, Pierniki i owoce świeże.

IMPORT
Węgierskich
i
Francuskich.

BIURO

Częstochowskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego
we Wtorek dnia 5 Stycznia 1909 r. zostanie przeniesionem do lokalu, zajmowanego poprzednio, przy Alei III № 46 róg ulicy Szkolnej.
Wejście od ul. Szkolnej. **ZARZĄD.**

ZGĘSZCZONE MYDŁO
Francuskie w tubach absolutnie neutralne (wolne od alkaliu).
MONT D'OR
JEUNESSE
Świadectwo ochronne № 34408.
Służy do wyeliminowania cery nadmiernej, skórce twarzy i rąk białości i maści aksamitu.
Dotyczy w składach aptecznych i kosmetycznych.
Zakład Stolarski
JANA BŁASZCZYKOWSKIEGO
Teatralna № 16 w Częstochowie.
przyjmuje roboty meblowe i budownicze i gotowe na składzie dykty i formy. Ceny przystępne.
Prowadzi do odstąpienia zaraz. Teatralna № 39. 1900—3—4
Sklep do wynajęcia Aleja III № 48. 1904 10—1
pokój przy family do wynajęcia. Wesoła ul. w Admin. Główna. 1913 3

Drukarnia

i sklep materiałów piśmiennych
F. D. WILKOSZEWSKIEGO
w CZĘSTOCHOWIE, Aleja II № 38.
Przyjmuje do druku wszelkie obywatelki i wykonuje starannie po cenach możliwie niskich.
Druki ozdobne i kolorowe, księgi buchalteryjne, dzieła, afisze, klepacydry, blankiety, koperty.
Bilety wizytowe.
Na składzie: **KSIAŻKI MELDUNKOWE**, książki i prochy do patentów akcyjnych, plenipotencje, kontrakty, kwitarsze i t. p.
Sklep zaopatrzony w różne papiery i materiały piśmienne.
KALENDARZE na 1909 rok.

KANTOR WYNAJMU

Wares na gumach i bez gum, oraz landa, powozów, bryczek etc.
W każdym czasie, na godziny, kursa i miesięcznie. Po cenach umiarkowanych.
KANTOR ul. Teatralna № 56, telefon № 246.
1495—5—8 **J. KOSSOWSKI.**

Kursy HANDLOWE

Wacława Nassalskiego.
Zapisy do drugiego kursu przyjmują się w kancelarji kursów **II Aleja № 24** w poniedziałki, środy i piątki od godz. 6—8 wieczorem.
Wykłady rozpoczną się 14 Stycznia r. b.

Wanije, szafran, wszelkie przyprawy i smaki do ciast i wódek w wybornym gatunku. W wielkim wyborze perfumery krajową i zagranicą.
po cenach niższych
na nadchodzące święta poleca
Skład Apteczny
prow. farmacji **Stanisława Hamburga**
Aleja II róg Teatralnej № 24, telef. 16 w Częstochowie.

Składowo-póśredniczo i zleceń
„RENOMETYNI”
w Częstochowie, Włocława Aleja № 60.
Telefona Nr. 133.
Przy najrozszerzonym pośrednictwie i wycenach najdogodniejszych załatwia i przeprowadza: sprzedaż, zamiany, dzierżawy, parowozów majątków ziemskich oraz sprzedaż nieruchomości miejskich, wsi, majątków przemysłowych, tak w Królestwie, jak Litwie, Rosji i zagranicą. Tamże lokuluje kantatorów.

„Arystokratyna”

Odnaczona na zeszłorocznej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.
„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla antyseptycznego i oświeżającego, już po krótkim użyciu — staje się płcią śnieżną białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Pięgi, zmarszczki, wagi, żółte plamy usuwa „Arystokratyna” po kilkorazowym użyciu.
Żądać w składach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie **APTECZNYM**
Wacława ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48.

CONSTIPATION
PILULES DE CASCARA MIDY
FRANCUSKI POPULARNY ŚRODEK przeciw **CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI**
Dora: 2 pigułki wieczorem przed spoczynkiem.
Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki

Para koni rasowych do wyjazdu za przystępną cenę, do sprzedania. **Wisłomoc** w każdym czasie, III Aleja № 53. 1907 3—1
Jest do sprzedania forteliana fabryki **Kraja** i **Sedlor**, w **Zobrym** **Ulicy Szkolnej** w **3** **miasteczku** **1**. 1901—3—1

Wynajmie sklep w drugiej alei zaraz, ostrożnie od Wielkiej Nog. Oferty: dom imiowa firma „Aniela & Com. 1923 4—1
Do wynajęcia mieszkanie dwa pokoje z kuchnią, łąką. **Ulica Targowa** **14**. **Wisłomoc** u **Świdarskiego**, **Krakowska** **7**. 4—1

Wielki wybór gotowych gorsetów od 2 do 25 rubli poleca pracownia gorsetów **„JÓZEFY”** Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej.
Reperacja, pranie, przefasowywanie itp. 1881 4—1

Do sprzedania sklep spożywczy, ul. **Włocławska** **46**. 1930—6—1
Majątek do sprzedania ul. **Sw. Barbary** **Nr. 8**. 1930—3—1
Mieszkanie składające się z 4 dużych i 3 mniejszych pokoi o dwóch wejściach, każdej chwili do wynajęcia. **Celna 12**, naprzeciw parku. 1889—3—4
Słono, słoma, owies i t. d. sprzedaje, ul. **Warszawska** **126**. 1906—1—1